N°. 157.

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIËN:
Van één tot zes regels . . . . f 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . » 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.

VRIJDAG 25 NOVEMBER.

UITGEVERS-DIRECTEUREN:
JOH. NOMAN en ZOON, te 's Gravenhage.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . .
Voor de overige steden des Rijks . . . .

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement f 60, Ned. Cour.

Het *Journal du Limbourg* spant, in onbeschaamdheid, de kroon [illegible] die het vroeger tot boven de wolken heeft verheven.

Wij lezen in dat blad o. a. het volgende:

De heer VAN BOSSE erkent, dat hij steeds van meening is, dat zoodra er tusschen ontvangsten en uitgaven evenwigt zou bestaan, zonder de hulp van het koloniaal batig slot, de tijd zou daar zijn, om tot eene vermindering van belastingen over te gaan. Hij bekent, vervolgens, *dat deze voorwaarde nog niet is verwezenlijkt*, en intusschen wenscht hij reeds nu over te gaan tot eene vermindering van belasting, die hij, als Minister, heeft willen uitstellen, tot dat er een evenwigt zou bestaan.

De heer VAN BOSSE heeft echter *juist het tegenovergestelde* gezegd:

[illegible], Mijne Heeren! niet van gevoelen veranderd. Wanneer dit het geval [illegible] zou ik mij welligt kunnen beroepen op het voorbeeld van zoo menig Staatsman, bij wien groote veranderingen van omstandigheden ook groote en soms plotselinge verandering van gevoelen heeft ten gevolge gehad; maar dit is bij mij het geval niet. Het beginsel, dat ik steeds ben toegedaan geweest, is: dat zoodra het bleek, dat het evenwigt tusschen 's lands uitgaven en inkomsten kan worden gevonden, zonder dat men daarbij noodig had te rekenen op het batig slot der koloniale administratie, — dan de tijd daar zou zijn, waarop men kon overgaan tot vermindering van belasting. En nu geloof ik, *dat dit tijdstip gekomen is.* Ik geloof, *dat bepaaldelijk de begrooting van het volgende dienstjaar sluit, zonder dat men behoeft te nemen tot het koloniaal batig slot.*

Wij gelooven, dat de illeyauteit wel niet verder gaan kan, wanneer men een Volksvertegenwoordiger het *tegenovergestelde* van hetgeen hij gezegd heeft, in den mond durft leggen.

Zoodanige bestrijding — in de geheele ministeriële pers bemerkbaar — bewijst evenwel voldingend, tot welke middelen men zijne toevlugt moet nemen, om een [illegible] voorstel in discrediet te brengen.

De Nederlander [illegible] in no. 1041.

»Zal de neringdoende burgerklasse inderdaad, in »evenredigheid met het verlies der schatkist, *worden* »*gebaat?*»

»Zal het weldadig oogmerk [illegible] »klasse *meer dierlijk* voedsel [illegible] »wegnemen van tien cents per Nederlandsch pond »worden bereikt?»

Wij meenen daarop een bevredigend antwoord te kunnen geven.

Het kan geen verlies voor de schatkist heeten, indien zij toch zooveel blijft heffen, als zij tot eene ruime bestrijding der rijksuitgaven behoeft.

De neringdoende burgerklasse zal door de afschaffing der belasting, op het vleesch, werkelijk worden gebaat; — [illegible] het den slagter mogelijk wordt de mindere soorten van vleesch goedkooper te geven. Is nu door de rijzing der marktprijzen van het vee die mogelijkheid voor den slagter en de neringdoende burgerklasse grootelijks benomen, zoodat de consumtie der beste stukken tot de fatsoenlijke burgerklasse is afgedaald, dan kan de afschaffing van den accijns den vroegeren toestand weder herstellen.

Maar daarenboven, daar de accijns geheven wordt *naar de waarde* van het slagtvee, zoo *vermindert* de belasting naarmate de marktprijs stijgt, zoodat van [illegible] opleverde 200 Ned. ponden vleesch ongeveer f 20 aan accijns, behalve de gemeente opcenten, moet worden betaald. — Door de afschaffing worden alzoo gebaat: de godshuizen en alle andere liefdadige gestichten; de instellingen tot soep-uitdeeling aan de armen en onvermogenden; de verpleegden in gevangenissen; het krijgsvolk van den Staat; de mindere klasse, die vooral ten platten lande, [illegible] voedsel geniet dan in de steden.

Het verlies voor de schatkist, — zoo men zulks een verlies noemen kan, wat wij ontkennen, — wordt dus [illegible] bezuinigd op de:

kosten van voeding;
belooning van veeschatters;
kosten van toezigt en invordering.

Maar er is ook nog eene weldadig gevolg van de afschaffing voor de zedelijkheid van het volk en de waardigheid van de Regering.

Wie is onbekend met de onzedelijke middelen tot ontduiking van den accijns bij *aangifte, slagting* en *verkoop van vleesch?*

Wie hoort niet van de bezwaren die *benadering, visitatie* en *schending van het regt van eigendom, bij nacht of bij dag* opleveren?

Wie moet niet vreezen voor de verderfelijke gevolgen, die uit een *wettelijk* stelsel voortvloeijen, dat gestadig en overal in strijd bevonden wordt met het eergevoel der Natie?

Onder het opschrift: »*Het voorstel tot afschaffing van het tonnegeld en den accijns op het vleesch*» lezen wij, in de *IJsselbode*, het volgende artikel.

De Regering heeft eene zeer lijdelijke rol — wij zouden bijna zeggen, eene zeer onderdanige rol, aangenomen toen de vraag [illegible] in opzettelijke overweging zou worden genomen. Zij houdt zich neutraal; zij verschuilt zich achter de [illegible] de kamer, die *hare* zaak wel zullen voorstaan; bij een zoo groot belang voor de schatkist, voor het vaderland, heeft de Regering geene meening, geen gevoelen voor te staan.

Van zoo zonderlinge houding hebben wij slechts *één* woord te zeggen. Zij is beneden de waardigheid van een gouvernement. Zij toont de onmagt, de hulpeloosheid, de onbekwaamheid van het tegenwoordig bewind, dat het beleid der zaken zeer gaarne uit hare handen geeft.

Of meent dat bewind genoeg gedaan te hebben, nu het te bisschoppen heeft erkend, bezoldigingen voor hen op de begrooting heeft uitgetrokken, de driekante hoeden buiten de Wet heeft gesteld en zich met die geheele bisschopsquaestie regt belachelijk heeft gemaakt?

Doch laten wij de regering rustene in eens te zien wat de *vrienden* der Tweede Kamer er van zeggen.

Vooreerst de heer van der Brugghen, die zonderlinge vertegenwoordiger uit Zutphen, die nog zoo pas te veren door den [illegible] met den eeretitel van *orthodox-antirevolutionnair* [illegible] betiteld. Hij is *tegen* het voorstel [illegible] kiezers bijzonder [illegible] of zij met zulk een [illegible] gediend zijn.

Hij was *tegen* het in overweging nemen van het voorstel:

1°. Omdat het is een stap op een *nieuwen* weg. Inderdaad, afschaffen van belastingen, schulddelgen, is een *nieuwe* weg, dien wij eerst sedert 1849 hebben leeren kennen. Maar is die *nieuwe* weg ook een *verkeerde* weg? — Of is al wat *nieuw* is verwerpelijk in de oogen der heeren antirevolutionnairen! De vrome antirevolutionnair en geloofsbroeder van van der Brugghen, de welbekende Hassenpflug [illegible] spoorwegen zijn *nieuwe* wegen, en die deugen zeer zeker niet. Op denzelfden grond wilden [illegible] Veluwsche boeren den telegraaf vernielen, als iets *nieuws*, als iets revolutionnairs, als iets dat van den duivel kwam, totdat de justitie hen overtuigde, dat ook de telegraaf onder bescherming der wet staat. Het verbaast ons dus niet, dat van der Brugghen en zijne broeders in het zaligmakend geloof den *nieuwen* weg niet op willen van schulddelging en afschaffing.

De tweede reden pleit, ook niet voor 's mans politieke bekwaamheid en onpartijdigheid, althans voor zijne opregtheid. Met ronde woorden zegt hij, [illegible] het in discussie brengen van het voorstel is, wegens de *politieke rigting der voorstellers:* Hij kan geen voorstel ondersteunen — het zijn 's mans eigen woorden — dat voortkomt van zoodanige zijde; want hij wenscht deze politieke partij geene gelegenheid te geven om een voordeel te behalen, het *niet* in overweging nemen van het voorstel zou daarentegen aan het tegenwoordige ministerie [illegible] verleenen.»

Zietdaar het eene opregtheid, die de ministeriële partij *verstandig* noemt, maar wanneer wij zulks brengen, [illegible] lijke oorzaak blootgelegd van de tegenkanting, die het voorstel ondervindt van de zijde der ministers, die door eene wufte windvlaag aan het bestuur zijn gekomen. Men had het reeds bespeurd aan den toon der ministeriële pers. Niet het voorstel op zich zelve; niet het belang des lands; niet de nood der ingezetenen worden in aanmerking genomen; maar de *voorstellers*. Geen enkel argument ter wederlegging van de gronden van [illegible] en hatelijke [illegible] verdacht te maken. En al ware het nu zoo, [illegible] zonneklaar, dat in het voorstel [illegible] verscholen lagen [illegible] woordiger iets afwijzen, dat op zich zelf [illegible] en ten voordeele strekt van het algemeen? — Mag hij, alleen met het oogmerk, om politieke tegenstanders afbreuk te doen en buiten de gelegenheid te stellen zich te doen gelden, het belang van het vaderland opofferen?

Zulk eene leer wordt onverholen door van der Brugghen verkondigd. »Hij wenscht aan zijne politieke tegenpartij geene gelegenheid te geven *om voordeel te behalen* en *daarom* stemt hij *tegen* het in overweging nemen van het voorstel.» — Met andere woorden, hij is bevreesd, dat de constitutionnelen iets *goeds*, iets *populairs* zullen tot stand brengen, waardoor zij in de gelegenheid der natie rijzen [illegible] moet dan worden benomen; dat *goeden* [illegible] onderdrukt en versmoord — *omdat* het wordt voorgesteld door de constitutionnelen!

Welk een kreet van verontwaardiging zou er wel zijn opgegaan indien, op gelijken grond, de constitutionnelen de kerkelijke wet hadden bestreden? — stemmen zij *tegen* hetgeen op zich zelf goed is, *omdat* het door het ministerie wordt voorgesteld?

Neen; iemand, die zoo onverbloemd eene leer durft voorstaan die de belangen van het vaderland aan ijdele partijschap prijs geeft, iemand, die zoo onverholen parlementaire ketterij tot motief zijner stem durft maken als de heer van der Brugghen, behoort in geene volksvertegenwoordiging te huis.

[illegible] meer gelegenheid dan de opregte heer van der Brugghen, die de dingen bij haar regten naam noemt. De heer Groen wil ook eigenlijk niets [illegible] — mag geen voet worden gegeven, niet alleen ten behoeve van het tegenwoordig ministerie, maar met betrekking tot de rigting, die in April is *gevallen* (?)

Men ziet, dat ook bij hem het oog vooral op de voorstellers en niet op het voorstel gerigt is. De rigting, die in April is *gevallen* — mag niet weder opstaan, mag zich niet doen gelden, maar moet onderdrukt worden. Eigenlijk beschouwt hij het als eene schreeuwende vermetelheid, dat men [illegible] rigting, die in April is gevallen [illegible] gegooid) een voorstel in de Tweede Kamer [illegible] Weten zij dan niet, die verwaanden, [illegible] Tweede Kamer onverdeeld toebehoort [illegible] en zijne antirevolutionnairen [illegible] *voor* het in overweging [illegible] niet alleen opdat daardoor het [illegible] *voorstel worde ten toon gesteld.*»

[illegible] mijnheer Groen, zult *gij* die *tentoonsteller* wezen? — Gij, die gaheel uit uw centrum geraakt, zoodra er cijfers in het spel komen, en zoodra gij uit het zaal van uw antirevolutionnair stokpaardje stijgt, een zeer schraal en nietig personaadje wordt bevonden? Zult gij het doodenkende werk van Thorbecke, van Bosse en hunne vrienden *ten toon stellen?* — Ei, stel u toch zelf niet zoo ten toon, door zoo dwaze magtspreuken.

Ook Ko van Lennep heeft een lootje in het zakje geleegd. Hij spreekt van zelf, een zeer poëtisch lootje. Het heeft [illegible] een devies voor een olievelletje, ingekleed bij [illegible] De dichter is volstrekt tegen illusien [illegible] die moesten worden onderdrukt [illegible] niet het voorstel [illegible] Maar [illegible] (hier spant [illegible]) Niet door het vleesch beter koop te maken, neen — (hier begint men te watertanden, meenende, dat uit den tooverstaf des dichters een zondvloed van banketlengsteltjes op het goede volk zal nederdalen) — Maar, hij zal de mindere klassen radicaal helpen, hij de dichter — door een vers? —

Neen; maar hij zal bij de begrooting *zijne stem verheffen* (die magtige stem, die vrij piepende is) tegen? de *Staatsleening!*

Wat hebben we nu nog noodig met goedkoop vleesch, en het afschaffen der tonnegelden. Wij kunnen ons best verzadigen met de letterbrietjes, die op van Lenneps stem zullen worden te gebaan.

Een opmerkelijk bewijs voor de verderfelijke [illegible] van onze accijnswetten in de belangen [illegible] industriële ontwikkeling, waardoor het [illegible] benadeeld wordt, treffen wij aan in [illegible] der 16e *algemeene vergadering van* [illegible] *Maatschappij ter bevordering van* [illegible]

Het zoogenoemde Amerikaansche [illegible] meel, bij onze naburen zoo [illegible] gebruik, in groote hoeveelheden [illegible] kan in ons land,

wegens de bestaande accijnswet op het gemaal, niet vervaardigd worden; en zulks is wezenlijk te bejammeren. Immers levert zoodanig meel een blanker en smakelijker brood, dan dat, hetwelk op de gewone koornmolens wordt gemalen, en is bij uitnemendheid geschikt, om naar onze koloniën en elders geëxporteerd te worden, terwijl bovendien de bedoelde bereidingswijze in staat stelt, om van onooglijk graan een zeer goed meel te vervaardigen.

Werden de belemmeringen opgeheven, die thans bij ons het fabriceren van bedoeld meel in den weg staan, dan gewis zoude er bij ons eene nieuwe bron van industrie ontsloten worden, welke voor nijverheid, handel en landbouw nuttig moet werken. En zal men dan in onze dagen nog terugdeinzen, om op wijzigingen in het belastingstelsel bij de Hooge Regering aan te dringen, vooral daar wij leven in een tijdvak van industriële ontwikkeling, waarvan het niet mogelijk is, om zelfs het geringste voorbeeld in de geschiedenis aan te toonen? Zullen wij ons in dezen laten afschrikken door eenige, soms zelfs denkbeeldige bezwaren en liever een oud, gebrekkig en versleten systeem blijven aankleven dan middelen te beproeven, om onze naburen op den weg van industriëlen vooruitgang op zijde te komen?

Neen, waarlijk, het is meer dan tijd, dat ook onze Maatschappij hare stem bij de Hooge Regering doe hooren en bij haar aandringe, om de knellende banden op te heffen, die door de bestaande wetten onze nijverheid drukken en hare vrije ontwikkeling belemmeren; het is meer dan tijd, dat men haar wijze op anderen, op Belgie, waar ook belasting op het gemaal bestaat en waar nogtans puike kwaliteit van meel voor exploitatie, inzonderheid voor Brazilië, wordt gefabriceerd, zoo zelfs, dat de uitvoer in 1851, volgens statistieke opgaven, 76,000 vaten, berekend op eene waarde van *f* 1,400,000, bedragen heeft. Gewis, waar dusdanige cijfers spreken, daar zou het eene ongerijmdheid zijn, indien onze Maatschappij, welker motto is: *ter bevordering van Nijverheid*, nog aarzelde, om de noodige middelen in het werk te stellen ten einde meer genoemde beletselen op te heffen.

Een Departement heeft daarom voorgesteld: »het Hoofdbestuur te magtigen, om bij de Hooge Regering aan te dringen op zoodanige wijzigingen en de wet »op het gemaal, als waardoor het vervaardigen van »zoogenaamd Amerikaansch of machinaal meel, — dat »meel is vrij van zemelen — ook hier te lande zoowel »als elders mogelijk worde, en tevens de gelegenheid »geopend worde, om van dat meel hier te lande fabrieken te mogen oprigten en daarin tevens handel te »mogen drijven, op den voet zoo als zulks buiten »'s lands plaats heeft."

Niettegenstaande het ongunstig praeadvies van Directeuren is het voorstel aangenomen; — maar de Hooge Regering laat tot nog toe de zaak rusten.

Buitenland.

ENGELAND.

De dood der Koningin van Portugal heeft hier, met het oog op den toestand van het schiereiland en van de zaken in de Levant eenen diepen indruk gemaakt. Men wil, dat de regering zich daardoor weder meerder de handen gebonden acht en voorzigtig zal zijn, in het zenden van meerdere schepen naar de Turksche wateren. De schout-bij-nacht Chadwick, bevelhebber van het groote schip *Duke of Wellington*, zal met een eskader naar Lissabon vertrekken, ten einde op alles gevat te zijn. Men klaagt intusschen over het gemis van zeelieden. Er is bijkans geen enkel schip, dat behoorlijk bemand is.

Het kabinet schijnt, over de Oostersche zaken, altijd in twee partijen verdeeld; de *Times* is, ondanks zijne jongste krachtige taal, toch in den grond vredelievend en als zoodanig den tolk van Lord Aberdeen; de *Chronicle* is meer de partij van krachtige handeling in het Kabinet toegedaan.

Opmerkelijk is het, dat Lord Derby, hoofd der Tories, en de heer Hume, leider der radicalen, zich zeer ten voordeele der Turken hebben verklaard. Laatstgenoemde, anders een warm voorstander van den vrede, laat zich in deze zaak bepaald oorlogzuchtig uit.

FRANKRIJK.

De geruchten, welke den 21 nopens een nieuwen aanslag tegen 's Keizers leven hebben geloopen, alsmede andere, wegens eene beweging te Lyon — die zich echter niet hebben bewaarheid — hebben met de Oostersche zaken nadeelig ter beurze gewerkt.

Ook heeft de aandacht zeer getrokken de verzoening van de twee takken der Bourbons, die verder dan ooit te voren gevorderd is. Het blijkt thans, dat de hertog van Nemours alleen, en niet, zoo als te voren gemeld is, vergezeld van zijnen broeder, den hertog van Aumale (die regtstreeks naar Engeland is teruggekeerd) te Frohsdorf een bezoek bij den graaf de Chambord gebragt heeft. Den 21 heeft laatstgemelde een bezoek bij den hertog van Nemours te Weenen gebragt. Geachte handen beschouwen, dat de verzoening tusschen het hoofd van den oudoren tak der Bourbons en de zonen van Koning Lodewijk Philips daardoor voltooid is.

— Het regeringsblad behelst in zijn n°. van den 22 het lang verwachte bevelschrift tot verlaging der regten op het ijzer en de steenkolen. Zie hier de bepalingen van dat bevelschrift:

De regten op gegoten ijzer zijn aldus bepaald:

Van de zeezijde en met Fransche schepen 5 franken; door vreemde schepen 550 per 100 kilogrammen.

Van de landzijde, van Blanc-Misseron tot Mont-Genèvre, 4 franken; van alle andere punten, 5 franken.

Het regt op de staalwerken is tot 40 en 45 franken verminderd.

IJzer in staven, rails, enz. met Fransche schepen of van de landzijde, van 12 tot 16 franken, naarmate van de breedte, met vreemde schepen, een tiende meer.

Het regt op de steenkolen is aldus bepaald:

Van de zeezijde, van Duinkerken tot Olonne, met Fransche schepen 30 centimes, met vreemde schepen 80 centimes per 100 kilogrammen.

In al de andere havens, 15 centimes.

Van de landzijde, van de zee tot Hamelin, 30 centimes.

Van alle andere punten, de tegenwoordige regten.

Voor de coke, zijn de regten op de helft boven de opgemelde gesteld.

In 1855 zullen de regten op nieuw met een vijfde worden verlaagd.

— Het regeringsblad behelst bovendien een bevelschrift, waarbij aan het departement van binnenlandsche zaken een crediet van 4 millioen franken wordt toegestaan tot bijdrage, van 's Rijks wege, voor gemeente-werken, ten einde werk aan de arbeidende klassen te verschaffen.

Terzelfder einde is eene bijdrage van 250 duizend franken verleend aan het departement van openbaar onderwijs, ten einde aangewend te worden tot oprigting van scholen, kerken, enz.

— De tegenwoordige omstandigheden hebben de schulden en te korten der departementen zeer doen toenemen. Onder anderen heeft het dep. der Seine een te kort van 8½ millioen. De prefect van dat departement wil tot bestrijding daarvan onder anderen opcenten op deuren en vensters, alsmede op de patenten, invoeren.

BELGIE.

De kamer der afgevaardigden heeft tegen den 23 de voordragt wegens de bekrachtiging der genomen maatregelen nopens de levensmiddelen aan de orde gesteld. De heer Dumortier heeft ondanks den tegenstand daartegen, zijn voorstel ter tafel gebragt tot het verbieden van den uitvoer van granen en meelstoffen.

De heer Jacques heeft een voorstel gedaan tot het vervangen van het stedelijk octrooi door andere belastingen. Het in overweging nemen daarvan is met algemeene stemmen toegestaan; de regering heeft zich tegen het voorstel verklaard, daar de min. van Financiën vreesde, dat een last van omstreeks 13 millioen van de steden op de algemeene schatkist zou worden geworpen; doch hij heeft gemeend, dat de kamer het voorstel daarom toch, uit belangstelling voor het onderwerp, in overweging moest nemen. De min. van binnenlandsche zaken heeft dit mede aanbevolen.

— Men merkt op, dat in het bevelschrift, in Frankrijk genomen, tot verlaging van regten op ijzer en steenkolen, geenerlei verandering is gekomen voor den uitvoer van die artikelen uit België.

— Bij de nieuwe tarief-wet worden veranderingen in het tarief der regten van in- en uitvoer voorgesteld. Vijf der tien nog aan differentiële regten onderworpen artikelen, waaronder katoen, olie en zwavel, zullen van die regten worden bevrijd; verscheiden grondstoffen, zoo als vlas, hennep, katoen enz. zullen vrijelijk mogen worden ingevoerd; anderen zullen gelijktijdig worden belast; het regt tot het nationaliseren van vreemde schepen zal van 15 tot 5 franken verminderd worden; vrije invoer, daarentegen, of ontlasting van eenige materialen voor den scheepsbouw; eindelijk vermindering van regten op ijzer en steenkolen.

— Volgens de begrooting voor oorlog, dienstjaar 1854, zal de gemiddelde onder de wapenen zijnde magt bedragen 40,114 man en 8,832 paarden. De gelden daarvoor zullen bedragen ruim 32 millioen franken.

PRUISSEN.

Er is den 21 een kabinetsraad gehouden, waarin de aanspraak tot opening van de wetgevende kamers is vastgesteld. De koning zal, naar men zegt, de zitting niet in persoon openen; de heer von Manteuffel zal, als gemagtigde des konings, die taak vervullen.

SARDINIE.

Het blijkt uit nadere omstandige berigten, dat de oorzaak van de sluiting en ontbinding der kamers moet gezocht worden in den tegenstand van den senaat tegen het bewind. Het lid der wetgevende magt had o. a. met 32 tegen 28 stemmen het ontwerp afgeslagen van de overdragt der algemeene thesorie naar de nationale bank.

TURKIJE.

Er zijn geene nadere stellige tijdingen van het tooneel der krijgsgebeurtenissen. De volgende berigten komen echter nog al van belang voor.

Er is eene ukaze uitgevaardigd, waarbij aan de haven van Odessa verlof is gegeven, met schepen, onder onzijdige vlag varende, handel te blijven drijven. Odessa wordt van de landzijde versterkt.

De consuls en agenten van Oostenrijk en Pruissen in Moldavie hebben van hunne regeringen last gekregen, op hunnen post te blijven.

De generaals Sadulla-pacha en Siri-pacha zijn als onder-bevelhebbers der legers in Azie benoemd.

De bevelhebbers der Turksche en Fransche vloten hebben er over geraadpleegd of de Zwarte zee in den winter bevaarbaar is; de uitslag van hun onderzoek moet geweest zijn, dat die zee in dit jaargetijde wel eigenaardige moeijelijkheden oplevert, doch dat de vaart niet volstrekt onmogelijk was.

Terwijl er geen stellige nadere berigten van het oorlogstooneel zijn, zoo zijn er deste meer geruchten over de kansen van vrede of oorlog. In Parijs begon, den 22, de vrees voor de verstoring van den eersten weder levendiger te worden. Men wilde, dat Generaal Gortschakoff bevel van den Keizer had ontvangen, om aanvallenderwijs te handelen en op zijne beurt den Donau over te gaan, waartoe te Oltenitza vele pontons worden bijeengebragt. Althans zouden de Russen al het mogelijke willen aanwenden, om de Turken uit Klein-Wallachije te drijven en een krachtige aanval tegen Kalefat staat dus zeker te wachten. De Turken, wel beseffende van hoe groot gewigt dat punt voor hunne krijgsverrigtingen is, willen het uiterste inspannen, om het te behouden en Omer-pacha heeft dus aldaar 40,000 man vereenigd, die zich op eene geduchte wijze versterken. Die troepen hebben zich op eene mijl afstands van Kalefat post gevat. Komt het hier tot eenen slag, dan zal de strijd zeer hevig zijn.

De Fransche bladen treden ook in vele gissingen, of de vereenigde Fransch-Britsche vloten, geheel of gedeeltelijk, in de Zwarte zee zullen binnenloopen. Volgens de Engelsche bladen zou men dit moeten aannemen; de Fransche laten zich dubbelzinnig uit. De *Morning Chronicle* beweert, dat, ten gevolge van de opgemelde raadplegingen over de bevaarbaarheid der Zwarte zee in den winter, eene scheeps-afdeeling derwaarts zou zijn of worden gezonden, en wel naar den mond van den Donau bij Soulina, hetgeen, in den tegenwoordigen staat van zaken vooral, een beslissenden stap zou mogen geheeten worden.

Andere, zoo het schijnt meer geloofwaardige berigtgevers, willen echter, dat van de verbonden vloten geen enkel schip in de Zwarte zee zou binnenloopen, indien de Russen den Donau niet overgaan. Maar de voorschriften in dien geest konden ligt anders, gelijk zoo menigwerf in de Oostersche zaken gebeurd, *te laat* aankomen.

Het bevestigt zich, ter andere zijde, dat de Turken in Azie, na hunne eerste niet onaanzienlijke voordeelen, een gevoelig nadeel geleden, en, even als vroeger de Russen, een generaal der hunnen buiten gevecht hebben zien gesteld.

Een en ander heeft de beurs te Parijs weder doen dalen, waarbij echter andere geruchten, wegens de binnenlandsche belangen, kwamen. (Zie *Frankrijk*.)

De graaf Walewski, Fransch gezant te Londen, die naar Frankrijk was ontboden, is weder naar zijnen post vertrokken. Men weet nog niets van den aard der voorschriften, welke hij bekomen heeft.

De *Times* betoogt in zijn n°. van den 22 [illegible], men uit al het onlangs in de Vorstendommen gebeurde nog niet duidelijk kan opmerken, of de Russische wapenen te hoog, de Turksche te laag geschat zijn; dat er niet dan slechts eenige gedeeltelijke gevechten en op zich zelf staande bewegingen hebben plaats gehad; doch dat men een bepaald oordeel over de waarde der beide legers moet uitstellen tot dat, hetgeen echter niet te hopen is, de hoofdmagt onder Omer's bevel, van 80 à 100,000 man, tegen de gelijke magt, onder generaal Gortschakoff, zou slaags geraken.

VEREENIGDE STATEN.

De Amerikaansche bladen beweren, dat, behalve het reeds gemelde, in de boodschap tot opening van het Congres, eene verklaring zal worden gevonden, dat de Vereenigde Staten zich onzijdig zullen houden in de geschillen van Europa, doch dat de uitbreiding van de zeemagt zal worden aanbevolen. De regering zou bepaaldelijk eenige meerdere stoomschepen van oorlog in dienst willen hebben.

Op de Sandwich-eilanden heeft zich de [illegible] geerte tot vereeniging met de Noord-[illegible]

[illegible] vertoond. De Fransche en Engelsche consuls hebben bij den Koning vertoogen daartegen ingediend, die door de Amerikaansche commissarissen op vasten en waardigen toon beantwoord waren.

Uit California wist men dat de stad Sonora door brand grootendeels vernield is; de schade aan eigendommen wordt op ongeveer 300,000 dollars begroot. De gouddelving werd op ruime schaal voortgezet. John Mitchell, de Iersche balling, die onlangs uit Australie ontvlugtte, was den 12 October met zijne familie behouden te San-Fransisco gearriveerd. Alvorens hij naar New-York reisde, zou hem een openbare maaltijd gegeven worden.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Zitting van Donderdag, 24 November.

In deze zitting heeft de commissie [illegible] met het aanbieden aan den Koning van de nominatie ter benoeming van een raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden bij monde van den heer Mackay verslag uitgebragt wegens de volbrenging harer taak. De commissie is gisteren, 's namiddags ten 5½ ure bij Z. M. ten gehoore toegelaten. De commissie heeft alstoen de eer gehad aan den Koning de, volgens art. 158 der Grondwet, opgemaakte lijst van kandidaten aan te bieden en zij heeft van Z. M. ten antwoord ontvangen, dat HD. zich daarmede terstond zou onledig houden. — Aan de commissie is overigens de gewone krijgseer bewezen. — Voor kennisgeving aangenomen; wordende door den voorzitter namens de vergadering dank betuigd voor de door haar volbragte taak.

[illegible] eenige adressen ingekomen tot ondersteuning van het voorstel der heeren Thorbecke c. s.

De voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen benoemd zijn tot rapporteurs voor het voorstel van negen leden der kamer tot afschaffing van het tonnegeld der zeeschepen en van den accijns op het geslagt alsmede op alle ingevoerd geslagt vleesch, de heeren: van Goltstein, van Nispen van Sevenaer, van Rappard, Meeusen en de Kempenaer.

Door den min. van justitie is aan de kamer aangeboden een exempl. van de geregtelijke statistiek van 1852. — Plaatsing in de Boekerij.

Door de commissie voor de verzoekschriften is tot haren voorzitter benoemd, de heer van Reede van Oudshoorn.

Aan de orde zijn de beraadslagingen over de begrootingswetten voor 1854 en wel over het geheel dier begrooting. — Er zijn geene sprekers ingeschreven.

De heer van Goltstein heeft betoogd, dat onze uitgaven voortdurend vermeerderen en 's lands inkomsten verminderen. Hij vestigt daarop de aandacht der Regering. Die strekking tot verhooging der uitgave kan hij niet goedkeuren. Hij vleit zich, dat hetzelfde denkbeeld bij de Regering zal bestaan. Over het algemeen kan hij zich met de staatkunde van de [illegible] Regering vereenigen. En is [illegible] deze Regering [illegible], hare zucht daartoe is gebleken. Hij hoopt, dat de [illegible]ingen, die hij wacht, spoedig mogen worden verwezen[illegible] dat de Regering met ernst zal nagaan, wat in [illegible] toestand te verbeteren valt.

De heer van Deinse [illegible], dat de begrooting minder fictief en meer naar waarheid worde opgemaakt. Hij beveelt voortdurende spaarzaamheid aan, [illegible] te bereiken, dat de gewone rijks[illegible] staats-inkomsten worden bestreden. Bij voortdurende vermindering van den schuldenlast, acht hij dit niet onmogelijk. Hij hoopt, dat zich dan de mogelijkheid zal voordoen, om de accijnsen op de eerste levensbehoeften te verminderen, immers die van noodelooze formaliteiten te ontdoen. Hij dringt aan op de vaststelling der wetten, door de Grondwet voorgeschreven, omtrent de ministeriële verantwoordelijkheid, de Regterlijke organisatie, het armwezen en het onderwijs; maar bovenal [illegible] hij de afschaffing der slavernij in onze [illegible].

De heer Rijk [illegible] de Staats-uitgaven steeds vermeerderen, [illegible] vergroote inkomsten [illegible] uitgaven [illegible] omstandigheden.

De heer Mackay vestigt de aandacht op onzen politieken, materielen en morelen toestand. Hij komt op tegen de rigting die alles, de historie en zelfs de godsdienst, wil verwijderen. Hij verlangt dat de historische weg worde gevolgd en dat men op den aard en het karakter van het volk lette. Niemand wenscht de terugkeering der gilden, de heerschende kerk en de oude provinciën. Maar het is wel iets anders, een theoretisch Nederland te willen scheppen. Daarop heeft het hem leed gedaan, dat men de grondslag van organieke wetten zoekt op dien grond dat [illegible] eerst kost bestaan. Het kwaad ligt in den geest der wetten zelve.

Hij hoopt dat de Regering daarop het oog zal slaan. Met name vestigt hij de aandacht op den materiëlen toestand, [illegible] hij naast begeeren zegen aan het bestaan van meerdere [illegible] onze handelswetgeving toeschrijft. Hij wenscht, dat de Regering bij veranderde, versnelde en gewijzigde omstandigheden er op lette wat buiten ons voorvalt. Vrijheid van handel moet, naar zijne meening, ook vrijheid van [illegible] ten gevolge hebben. Van daar het denkbeeld, om in [illegible] verbeteringen in te voeren. Eindelijk en ten anderen beveelt hij aan de zorg der Regering aan. Hij zal het ministerie ondersteunen, wanneer het in den politieken toestand den vrede in het oog houdt. Op het materiële gebied hoopt hij, dat het de tijden zal nagaan die wij beleven. De morele belangen zullen bij de behandeling van het hoofdstuk der Binnenl. Zaken ter sprake kunnen komen.

De heer Groen van Prinsterer meent eene enkele vraag te moeten doen. Dat is: wat mag van dit ministerie worden verlangd? hij beantwoordt die vraag met te zeggen, dat worden geconsteteerd en geconsolideerd de belangrijke overwinning, die men behaald heeft en zulks wel ter voortzetting van den strijd. Tot verdediging van die vraag betoogt spr. 1o. dat het vorig ministerie uit den aard van zijne beginselen onvermogend geweest is om te voldoen aan de eischen der Grondwet en aan de behoeften van het Ned. volk; 2o. dat het vorig ministerie niet den naam van nationaal heeft mogen voeren; 3o. dat het niet is gevallen door de zoogenaamde April-beweging, die wel de aanleiding maar niet de oorzaak daarvan geweest is.

Het is gevallen door de kracht van het historisch-christelijk beginsel, dat op dat oogenblik een protestantsche tint had. Naar aanleiding van die overwegingen vraagt hij, of het tegenwoordig ministerie eene banier heeft opgestoken, die gevolgd kan worden. Hij wenscht meer te ontvangen en meer te vernemen, [illegible] vervat was: 1o. met het oog op de verklaringen in dat rapport zelf gelegen, daar hij het stuk op zich zelf als een werktuig tegen den dag der verkiezingen beschouwde; 2o. met het oog op den oorsprong van dit ministerie, dat geene oppositie tegen het vorig bewind heeft gevoerd, dat het vorig ministerie niet heeft vermoord, maar op tamelijk goeden voet verkeerd en zijne nalatenschap aanvaard heeft; en 3o. omdat de geschiedenis gedurende zijn bestaan onzekerheid, ongewisheid aanduidt, hetgeen bij sommigen reeds tot wantrouwen aanleiding geeft.

Hij hoopt echter, dat het onderzoek der begrooting zal aantoonen, dat men in practicale uitkomsten ten minste eenigermate met dit ministerie homogeen kan zijn. Hij d. 1o. over het begrip van het staats-alvermogen; 2o. over de wenschelijkheid tot invoering van partiële verbeteringen; 3o, over het vraagstuk van het publieke regt der gezindheden; 4o. over het regt der hervormde gezindheid en 5o. over de gewigtige quaestie van het onderwijs. Ten slotte maakt hij de opmerking, dat, naar hij gelooft, het tegenwoordig ministerie zeker niet geheel homogeen is met het vorige. Het vorige heeft gezegd »wacht op mijne daden.« Hij hoopt dat dit ministerie niet zal zeggen »wacht op onze wetten.«

De Min. van Finantiën verdedigt de voorgestelde begrooting uit een algemeen oogpunt en betoogt dat de voorgedragene uitgaven de krachten van den Staat niet overschrijden en dat de inkomsten voldoende zijn om die uitgaven goed te maken. Spaarzaamheid staat bij de Regering op den voorgrond, maar noodzakelijke uitgaven mogen niet achterwege worden gelaten. De tegenwoordige begrooting is nog iets beneden die van het loopende jaar. Zij kan door de inkomsten worden gedekt. De raming der inkomsten is matig gesteld. Hij is het eens, dat de begrooting de waarheid moet bevatten en hij wenscht dat men opgeve, waar dit niet zou plaats vinden. De Regering is het geheel eens, dat het ware middel om tot vermindering der lasten te geraken, in schulddelging gelegen is. Door het vraagstuk der belastingen, kan meer eigenaardig bij de wet op de middelen worden gehandeld.

De Minister van Justitie, tijdelijk voorzitter van den Raad van Ministers, heeft de rigting van dit ministerie aangetoond. Het zal de Grondwet van 1848 opvolgen in den zin, zoo als die toen is gewijzigd, met het oog op hetgeen er toen plaats gehad heeft en verbonden is, [illegible] te worden [illegible] zoeken of de ondervinding leert dat er in het vastgestelde werk wijzigingen moeten worden voorgedragen. Het stelt zich tot regel: niet te veel te zeggen, daar elke regel een band is en de tegenwoordige regering eene vrijheidlievende regering zijn wil, zoowel wat de zedelijke als stoffelijke belangen des volks aangaat. Vooral op de behoorlijke verzekering der financiën zal zij het oog houden.

De heer Thorbecke heeft de heeren van Goltstein, Mackay [illegible] heer Groen [illegible] wijzen wat de anti-revolutionnaire partij wil, of in welk opzigt, door het vorig Ministerie, eenige historische kracht, die nog verdiende te leven of te werken, zou zijn onderdrukt. Aan den heer Groen vraagt hij, ten aanzien van het gedane verwijt, van averegtsche [illegible] van het vorig bewind, — wat dan toch de anti-revolutionnaire partij heeft gedaan, of waartoe zij aanleiding heeft gegeven.

Op het verwijt, dat de vorige min. van Binnenl. Zaken gehecht was aan den grondtoon der eeuw, vraagt Spr. of de nationale bestemming dan zijn, om buiten dien grondtoon te zijn. Dat het vorig ministerie zou zijn gevallen door de Aprilbeweging, daarop moet Spr. zeggen, dat het feit dit is: dat het min. zijn ontslag heeft gevraagd omdat het, naar zijne overtuiging, den Koning niet meer konde dienen van raad. De aard en duur der overwinning die de vrijzinnige partij behaald, waarop de heer Groen zich beriep, zal later moeten blijken. Toch scheen de heer Groen niet zoo gerust over het onvermogen of de krachteloosheid der, gelijk hij het noemde, gevallen partij, want hij spoort steeds aan tot vrees voor terugkeer [illegible]. Maar Spr. verklaart, dat een gevallen bewind alleen daarom eene partij is.

Het is veeleer een levensbeginsel dat strijd blijft voeren, en dat, zoo het krachteloos is, geene vrees behoeft in te boezemen, eene vrees, te minder begrijpelijk in den mond van den heer Groen, die juist aan de rigting van het vorig bewind te gemoet voerde dat zij op politiek en financieel gebied onvermogend, krachteloos is gebleven. In antwoord op nog eene andere opmerking van den heer Groen, zegt de Spr. dat de kracht eener constitutionele oppositie bestaat in aanvulling van wat door het bewind mogt zijn nagelaten, of wel voortzetting van het goede eener vorige regering, niet, tegenstelling of verwijt.

Ten slotte zeide Spr., dat de waarde van hetgeen in de laatste jaren in zedelijke kracht de welvaart ten nutte des vaderlands is geschied, wel voor een poos, door kerkelijken schrik, kon worden verduisterd of miskend, maar daarom nog niet in dezelfs uitwerking, voor het vervolg verloren is.

De heeren van Goltstein, Groen, Thorbecke en van Eck, hebben daarom nogmaals het woord gevoerd tot nadere verklaring hunner beden of vroeger gebezigde uitdrukkingen.

De algemeene beraadslagingen werden hierop gesloten en die over de hoofdstukken geopend.

Hoofdstuk I. (Huis des Konings), wordt zonder discussie met algemeene stemmen aangenomen.

Hoofstuk II. (*Hooge collegiën van Staat en het kabinet des Konings*) heeft tot eenige discussie aanleiding gegeven. Omtrent art. 13 van art. 2 heeft de heer van Bosse verklaard, dat hij door de aanneming van het Hoofdstuk niet wilde geacht worden goed te keuren de inrigting der algemeene Rekenkamer, dat hij geene reden zag daar, terwijl dergelijk collegie in Belgie 100,000 franken kost, daarvoor hier het dubbele moest worden uitgetrokken.

De Min. van Finantiën heeft hierop geantwoord, dat de som voor de rekenk. uitgetrokken, gegrond was op hetgeen vroeger heeft bestaan. Voor er eene nieuwe organisatie plaats had, was het thans niet aannemelijk deswege eene verandering voor te dragen. Zoodanige verandering is mogelijk en alsdan zou men ook op de geldelijke quaestie bedacht kunnen zijn. — Omtrent art. 17 hebben de heeren Thorbecke en Schimmelpenninck van der Oye eenige nadere inlichtingen gegeven nopens hetgeen door de Regering in de memorie van beantwoording is gezegd, omtrent de uitgetrokken som voor de Kanselarij der beide orden. Beide kwamen tot het resultaat, dat die som eerder te laag dan te hoog was gesteld. — Het hoofdstuk is ten slotte mede met algemeene stemmen aangenomen.

Gedurende de zitting zijn ingekomen 7 ontwerpen van wet tot bekrachtiging van provinciale belastingen.

Eindelijk is bepaald, dat het opmaken eener lijst van kandidaten voor de vacature bij de Rekenkamer zal plaats hebben op aanst. Donderdag 1 December.

[illegible] heeft eenige rapporten uitgebragt. Bij de behandeling van een adres betrekkelijk de afschaffing der slavernij in de W. I., is door den heer Blout ernstig ter sprake gebragt, de [illegible] gruwelijke wijze, waarop de slaven in die kolonie worden behandeld, hetgeen bij nacht een vlek en eene schande voor Nederland.

De heer van Hoëvell heeft dit in nadere bijzonderheden aangetoond, en de gruwelen geschetst, welke in dat opzigt thans nog plaats hebben, vooral met betrekking tot de onmenschelijke bosch-patrouilles, of zoogenaamde gewapende jagten op weggeloopen slaven. De heer [illegible] heeft voorgesteld het renvooi van het adres aan den Minister van Koloniën. De Minister van Finantiën heeft, bij afwezigheid van zijn ambtgenoot [illegible] gegeven, dat het onderwerp [illegible] overweging bij de Regering uitmaakt.

Over dit [illegible] ontstaan discussiën. De heer Luyben moet [illegible] ondersteunen wat tegen de slavernij is in het [illegible] gebragt. Dadelijke afschaffing eener zaak, die zulke gruwelen met zich voert. — De heer Rijk, hoezeer niet verdedigende wat ten aanzien der slaven geschiedt, wil echter de quaestie niet praejudiciëren, en waarschuwt voor overdreven schilderingen. — De heeren Mackay en van Lijnden ondersteunen het renvooi, als blijk van hooge belangstelling der Kamer in het onderwerp. — Het renvooi is aangenomen met 35 tegen 8 stemmen.

Daarna is de Vergadering gescheiden tot morgen.

[illegible] November.

[illegible], heeft hij [illegible] van den 8sten dezer, no. 155 (3de afd. 4.) gearresteerd de lijst der stations voor de beambten van den waterstaat voor de buitengewone dienst en de correspondentie langs de dijken, gedurende ijsgang en hoog opperwater op de rivieren in den winter van 1853 op 1854, en daarbij o. a. bepaald dat zullen worden gestationeerd: te Vianen, P. Claeijs, opzigter en G. J. W. van Laakerveld, Brugwachter te Schoonhoven; N. H. Boerrigter, Ingenieur, en J. H. van Echten, Provinciaal opzigter. — Te Krimpen, D. P. Berkhout, Opzigter. — Te Gorinchem, L. J. A. van der Kun, Inspecteur; A. Greve, Hoofd-ingenieur; Doctor van Leeuwen, Hoofdingenieur titulair; R. Mirandolle, Ingenieur; P. Caland, idem, G. van Diesen, [illegible] ingenieur; A. J. Soeterman, opzigter, [illegible] telegrafisten, nader aan te wijzen. — [illegible] Ch. Bleekman, Surnumerair. — [illegible] J. van der Loo, opzigter. — Te Dordrecht, A. van der Straten, opzigter.

Door de Kamer van Koophandel en fabrieken te

's Bosch is het volgende adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal opgezonden:

Aan de Tweede Kamer der Staten Generaal.

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen, de Kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch, provincie Noordbraband,

Dat zij met genoegen het voorstel heeft gezien van 9 geachte leden Uwer vergadering, tot afschaffing van het tonnegeld op de schepen en van den accijns op het geslagt enz. alsmede het besluit der Tweede Kamer, in de zitting van 19 dezer maand genomen, tot het in overweging nemen van dat voorstel.

Dat deze Kamer, adressante, zoo zij het van de eene zijde betreurt, dat, vooral in de tegenwoordige omstandigheden, nog niet meer kan gedaan worden tot leniging en ontheffing der burger- en minvermogende standen in de Natie, van de andere zijde durft hopen, dat het voorstel tot den eersten stap op den zoo gewenschten weg niet zal worden afgewezen.

Dat de belangen van Handel, Nijverheid en fabriekwijzen, naar haar eerbiedig inzien, zoowel met het eene als met het andere gedeelte van het voorstel in een regtstreeks en naauw verband staan.

Dat zij Uwe aandacht, Mijne Heeren, niet zal vermoeijen, door eene opsomming der gronden, die haar tot dit verzoek aan Uwe Vergadering nopen; daar toch die gronden zoo uitvoerig in de Memorie van Toelichting en ook van zoo vele andere kanten zijn aangegeven en uiteengezet en ongetwijfeld nader met klaarheid en kracht door de talentvolle voorstellers zullen worden ontwikkeld, en zij derhalve vermeent, zich te mogen vergenoegen met eene eenvoudige, maar welgemeende adhaesie aan het hier bedoelde voorstel.

Redenen waarom de Kamer van koophandel en fabrieken te 's Hertogenbosch Uwe Vergadering eerbiediglijk verzoekt, het voorstel door negen Leden Uwer Vergadering gedaan, tot afschaffing van het tonnegeld op de schepen en van den accijns op het geslagt enz. in gunstige overweging te nemen en door Uw goedkeurend votum te bekrachtigen.

't Welk doende enz.

Het *Handelsblad* behelst [illegible] aan den [illegible] strekkende om de regering te verzoeken tot de afschaffing van het tonnegeld te besluiten, hetwelk eenige weken geleden aan de regering is ingediend, onderteekend door de meeste en aanzienlijkste handelshuizen en reederijen te Amsterdam, Rotterdam, Schiedam, Alblasserdam, Dordrecht, Harlingen, Groningen en andere plaatsen gevestigd.

Ook de kamer van koophandel te Rotterdam heeft een adres aan de Tweede Kamer opgezonden tot ondersteuning van dat gedeelte van het voorstel.

Hetzelfde Belgische dagblad, — zegt het *Handelsblad*, — hetwelk vroeger de nota van den kardinaal Antonelli had medegedeeld, verzekert thans insgelijks, na den italiaanschen text van dat stuk geraadpleegd te hebben, dat daarin niet van eene *officiële*, maar van eene *officieuse* kennisgeving van de invoering der R. C. hierarchie in Nederland gesproken is.

Onze correspondent te Meppel meldt ons het volgende: Naar wij vernemen zal binnen kort een der in dit [illegible] gelegene hunnebedden in het belang der wetenschappen [illegible] opgeruimd en onderzocht. Eene wetenschappelijke [illegible] zal de steenen van dat hunnebed, [illegible] in eigendom behoorende, door [illegible] als wanneer men verwacht [illegible] voorwerpen te komen, die welligt [illegible] verspreiden over den oorsprong den duur enz. der hunnebedden. Met belangstelling ziet men den uitslag daarvan te gemoet.

— In weerwil van de zorg der politie hebben de diefstallen van vee uit de weide zich in de jongste dagen zoowel in dit als in de aangrenzende gewesten schrikbarend vermeerderd. De misdadigers maken zich daarbij aan tergende opschriften schuldig. Zoo las men op de [illegible] van sommige beroofden: »Ons lust nog meer.« [illegible] andere recommandeerden zij zich voor het vervolg [illegible] nog andere roemden zij de vetheid van het [illegible] vee. Het is te hopen dat eene verdubbelde surveillance aan deze wanbedrijven, die de veiligheid zeer [illegible] een einde zal maken.

Op vrijdag [illegible] tot en met Dingsdag 11 April 1854 zal de [illegible] Nederlandsche Maatschappij tot aanmoediging van den Tuinbouw, hare XIde Tentoonstelling houden te Rotterdam, in de groote zaal der societeit *Harmonie*.

Uit het openbaar gemaakte programma blijkt, dat voor 53 verschillende onderdeelen prijzen, bestaande in gouden en zilveren medailles en premien zijn uitgeloofd, waarvan onderscheidene aan de Maatschappij te dien einde zijn geschonken.

Bij Koninklijk besluit van 21 November jl. is een tarief goedgekeurd, voor het overbrengen van tijdingen langs den onderzeeschen telegraaf, tusschen de Nederlandsche en Engelsche kusten. Daarbij is bepaald, dat dit tarief in werking zal blijven tot den 1sten Januarij 1854, en mitsdien vóór dat tijdstip een nieuw tarief aan 's Konings goedkeuring zal behooren te worden onderworpen. Ten einde het eenparig in werking komen van de thans goedgekeurde bepalingen te bevorderen, worden die met den 1sten December 1853 ingevoerd.

Het adres van handwerks- en arbeidslieden te Groningen, vóór eenigen tijd aan Z. M. gerigt, strekkende dat van de zijde der regering maatregelen mogt worden genomen bij de tegenwoordige duurte der levensmiddelen, is dezer dagen met eene afwijzende beschikking beantwoord.

De Heeren B. F. Krantz, J. J. van Welsen en Mr. P. du Rieu Jr., zijn met 59, 54 en 53 van de 66 wettig uitgebragte stemmen tot Leden der Kamer van Koophandel en Fabrijken te Leijden op nieuw verkozen.

Men schrijft uit Vlaardingen, dat de haringvloot, op enkele schepen na, behouden is binnengekomen; de prijs werd als vrij gunstig beschouwd.

Betrekkelijk het berigt van de *N. R. C.*, nopenhet nog niet ter aarde bestellen van het stoffelijk overschot van den onlangs overleden heer van der Poll, te Utrecht, zegt de *A. C.* met zekerheid, na ingewonnen informatie te kunnen mededeelen, dat de ter aarde bestelling Maandag 21 dezer, des morgens ten half 9 ure, heeft plaats gehad.

Op 22 dezer overleed te Haarlem de heer med. doct. J. A. van Bemmelen, ridder der orde van den Ned. Leeuw, mededirecteur van Teylers Genootschap, lid van onderscheidene geleerde genootschappen, enz.

Door het hoofdbestuur der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* is dezer dagen, op voordragt van het departement Waterland, eene zilveren medaille toegekend aan den heer Pieter Otjes, te Purmerland, wegens 62jarige ambtsbediening als onderwijzer. Op den 22sten werd dit eerbewijs door eene commissie aan den 84 jarigen grijsaard ter hand gesteld.

Van de werf van den scheepsbouwmeester W. W. Kuipers te Oude-Pekela, is te water gelaten het schoonerschip *Udo Frederik*, te voeren door kapt. Kiers, onder boekhouderschap van den heer H. T. Kranenborg, aldaar. (*Pr. Gr. C.*)

Van regeringswege, zijn ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire van 29 Junij 1852, verzonden:

1°. opgaven wegens den handel en de scheepvaart van Groot-Brittannie over de maand en de negen maanden, eindigende den 10den October 1853; alsmede der hoeveelheden van verschillende graan- en meelsoorten, uit onderscheidene landen in dat Rijk ingevoerd, gedurende hetzelfde tijdvak;

2°. het Badensche regeringsblad van 5 dezer, houdende afkondiging van het gewijzigde tarief van regten voor het Duitsche Tolverbond, dat op 1 Januarij 1854 in werking zal treden; dit blad bevat tevens, aan het slot, eenige bepalingen in verband met de [illegible] voering van het tarief.

[illegible] berigt uit Bremen [illegible] in dit jaar [illegible] ongeveer 48,000.

Men heeft te Bremerhaven een groot gebouw voor 3000, en te Bremen zelf een huis voor 1500 personen gekocht, om de landverhuizers goedkoop te herbergen, zoo de schepen ter hunner opneming niet gereed zijn.

Advertentien.

Laatste Berigten.

Z. M. heeft goedgevonden: 1o. tot dijkgraaf van Delfland te benoemen jhr. mr. A. van der Goes van Naters; en 2o. aan den heer mr. F. W. van den Boogaart, op zijn verzoek eervol ontslag te verleenen als hoogheemraad van Delfland.

Z. M. heeft goedgevonden, den 1sten luit. J. W. [illegible] Chauvin, van het 8ste reg. infanterie, ter zake van ligchaamsgebreken, ingevolge zijn verzoek, op pensioen te stellen, en het bedrag van dat pensioen, te bepalen op vijf honderd drie en dertig gulden (ƒ 533).

Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Herv. gemeenten hierna genoemd, als: van Makkinga, Elsloo en Langendijken, onder de classis van Heerenveen, op A. A. Hingst, cand. bij het prov. kerkbestuur van Groningen; van Rockanje, onder de classis van Brielle, op K. T. Ternooij Apêl, cand. bij het prov. kerkbestuur van Zeeland; van Herwijnen, onder de classis van Bommel, op G. H. van Borssum Waalkes, cand. bij het prov. kerkbestuur van Noordbrabant; van Oegstgeest, onder de classis van Leyden, op J. J. van [illegible] Welsum, [illegible]

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 24 November 1853.

Nederland.	Pct.		Rusland.		
[illegible]					
Dito Certificat.	3	73⅝	*Hope* 1798/1816	5	104⅝
Dito dito	4	92¼	Dito 1828/1829	5	103⅛ ¼ ¼
O. I. Leening.	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	3½	91¼	Dito Dito	4½	
Hand.-Maats.	4½		Dito *Hope*	4	89⅞ 90
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	
Certificaten.	2½		Dito dito 5e Ser.	4	
Do *Rothschild.*	2½	50	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	69¼
Obligatien.	3		**Polen.**		
Spanje.			Obligatien	4	
Nieuwe	1	21 7/16 ½	**Oostenrijk.**		
Dito Buitenl.	3				
Do Binnenl. s/m.	3	40 11/16			
Bew. Sp. Com.		5⅜ 7/16	Metalliek	5	75¾ 6
Amort. Schuld.		4 13/16	[illegible] Amst.	5	90⅞ ½ ¼
Portugal.			Dito letter B.	5	90⅞ ⅞ ⅞
Londen nieuwe.	5	[illegible]	Dito 1847	2½	89 5/16 3/16
Dito uitgest.	[illegible]	[illegible]	Dito 1851/1852	2½	89 3/16

Ned. [illegible] 5 pct. 100⅛; Holl. Spoorw. 4½ pct. [illegible] te Hamb. 5 pct. 100½; Braz. bij Roths. [illegible] 5 pct. 94¾; Mexic. te Lond. 3 pct. 23 3/16, [illegible] dito Onb. 23 1/16, ⅛, 1/16; Gren. te Lond. p. s. 100 [illegible] 2½ pct. 19; dito Onb. 18⅝; dito Uitg. 7 15/16; Venez. Uitg. 4 pct. 13½, ⅝; Peru 4½ pct. 68⅞.

Met uitzondering van Hollandsche, Russische en Oostenrijksche fondsen welke goed te plaatsen waren, leverde de markt in de overige effecten bij flaauwe stemming [illegible] noemenswaardigs op.

FRANKFORT, Woensdag 23 Nov. 5 pct. Metal. 79 [illegible] Bankactiën 1315; W. Loten fl. 250, 118; 1 pct. Spanje 21½; dito 3 pct. 40¾; wissel op Weenen 102⅜.

De beurs was algemeen gunstig gestemd.

LONDEN, Woensdag 23 November. Consols op t. 95¼; Mexic. N. 3 pct. 25⅛; Portug. 4 pct. 40½; Spanje 1 pct. 22[illegible]; Certific. 5⅜; Rusl. 4½ pct. 93.

PARIJS, Woensdag 23 November. Fr. 4½ pct. op t. 99[illegible] dito 3 pct. op t. 73.95; Spanje binn. 3 pct. 41¼; [illegible] 1 pct. 21⅜; Belgie 4½ pct. 95½; Russen 4½ pct. 96; Neap. [illegible] tall. 5 pct. 91¾.

WEENEN, Woensdag 23 November. Metall. 1852 [illegible] 92½; dito lett. B 108½; N. Bankactien 1325; Lot. [illegible] 134¼; Lomb. Ven. 18¾; Zilver 15¾; Wissel Londen [illegible] Parijs 136.

Bij JOH. NOMAN EN ZOON [illegible]